

Pligten til at betale morarente suspenderes ikke blot i tilfælde af egentlig fordringshavermora, dvs. hvor kreditor ubeføjet nægter at modtage lovligt tilbudt betaling, eller hvor der er tale om umulighed, der skyldes kreditors forhold, f.eks. at kreditor er flyttet, er ude at rejse eller har lukket sit kontor, men også i tilfælde, hvor fordringshaverens forhold i øvrigt giver skyldneren ret til at undlade betaling. F.eks. vil en køber, hvor der er aftalt betaling til et bestemt tidspunkt, hvor salgsgenstanden samtidig skal leveres, jf. købelovens § 14, kunne undlade at betale uden at skulle betale rente, hvis sælgeren ikke leverer salgsgenstanden som aftalt.

Tvivl hos skyldner om, hvorvidt han skylder beløbet, fritager ikke i almindelighed for at svare morarenter, hvis tvivlen var ubegrundet. Skyldner kan heller ikke frigøre sig ved deponering, men må betale kreditor forskellen mellem morarenter og den indvundne rente af det deponerede beløb.

3.1.6. Efter rentelovens § 5, stk. 1, fastsættes renten efter forfaldsdagen (morarenten) til en årlig rente, der svarer til den til enhver tid fastsatte officielle diskonto med et tillæg.

Justitsministeren kan hvert andet år efter forhandling med Danmarks Nationalbank og Økonomiministeriet (nu Økonomi- og Erhvervsministeriet) ændre renten, jf. § 5, stk. 2. Det er kun tillægget til diskontoen, der kan ændres, ikke morarentens afhængighed af diskontoen.

Med hjemmel i rentelovens § 5, stk. 2, er tillægget fastsat til 5 procent, jf. Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 896 af 21. december 1990 om ændring af morarentesatsen i lov om forsinket betaling, forsikringsaftaleloven m.v., § 1.

Hvor særlige forhold begrundet det, kan domstolene bestemme, at der skal betales en højere eller lavere rente end den lovbestemte morarentesats, jf. rentelovens § 5, stk. 3.

Reglen i § 5, stk. 3, kan anvendes både, hvor renten løber fra en forud fastsat forfaldsdag, jf. § 3, stk. 1, fra et påkrav, jf. § 3, stk. 2, og fra begyndelse af retsfølgning efter § 3, stk. 4. Reglen kan derimod ikke anvendes, hvor renten følger af aftale eller sædvane, jf. § 1, stk. 3, eller hvor en højere kreditrente løber videre efter forfaldsdagen i medfør af § 6. Bestemmelsen er kun blevet anvendt få gange i praksis.

Hvis en kreditor på andet grundlag kan kræve højere rente end den lovbestemte morarentesats, bevares retten dertil, jf. § 6. Bestemmelsen indebærer navnlig, at kreditor efter skyldnerens misligholdelse bevarer en eventuel ret til at kræve kreditrente, som er højere end rentelovens morarentesats.

Der kan som hovedregel ikke kræves renters rente af morarente, medmindre dette følger af aftale eller sædvane. Foreligger der ingen aftale eller sædvane om renters rente, kan fordringshaveren således hverken løbende, f.eks. hvert kvartal, eller lejlighedsvis, f.eks. i forbindelse med en opgørelse til skyldneren over det samlede aktuelle krav, tilskrive morarente og derefter beregne sig morarente af det således opgjorte beløb.

3.2. Inkassoomkostninger

I dansk ret dækker begrebet »inkassoomkostninger« over flere beløb. I bred forstand forstås ved inkassoomkostninger de udgifter, kreditor har i forbindelse med inddrivelse af en fordring.

Omfanget af udgifterne afhænger af, hvor langt det er nødvendigt at gå for at få kravet indfriet, dvs. om udenretlig inddrivelse er tilstrækkeligt, eller om det er nødvendigt med retlig tvangsfuldbyrdelse af kravet. Ved udenretlig inddrivelse af en fordring omfatter inddrivelsesomkostningerne typisk udgifter til inkasso- og rykkerskrivelser og eventuelt inkassosalær. Som omkostninger, der vedrører kravets gennemførelse ved domstolene, kan ud over mødesalær til fordringshaverens advokat nævnes udgifter vedrørende retsafgift, salær for nødvendig skriftlig rekvisition samt f.eks. udgifter til fogedens befordring og udgifter til låsesmed og auktion.

Det er til dels reguleret i lovgivningen, i hvilket omfang fordringshaveren kan kræve at få betalt sine inddrivelsesomkostninger hos skyldneren.

I renteloven er der således fastsat regler om adgangen til i forbrugerforhold at opkræve rykkergebyr og inkassogebyr, jf. lovens § 9 a.

Bestemmelsen i rentelovens § 9 a indebærer bl.a., at der kan kræves et rykkergebyr på højst 100 kr. inkl. moms for hver rykkerskrivelse, der er fremsendt med rimelig grund, dog højst for 3 skrivelser vedrørende samme ydelse. Har skyldneren inden for en sammenhængende periode til stadighed været i restance vedrørende samme skyldforhold, kan der dog højst kræves rykkergebyr for 3 skrivelser vedrørende restancerne i den pågældende periode. Der kan kun kræves gebyr for rykkerskrivelser, som er sendt med mindst 10 dages mellemrum, jf. stk. 1 og 2. Hvis fordringshaveren anmoder en anden om at inddrive fordringen på fordringshaverens vegne, og dette sker med rimelig grund, kan der kræves et inkassogebyr på højst 100 kr. inkl. moms, jf. stk. 1 og 3.

Der er ikke herudover fastsat regler i renteloven (eller anden formueretlig lovgivning) om kreditors ret til at kræve udenretlige inddrivelsesomkostninger dækket af skyldner, og dette spørgsmål beror således på,